

Національний
банк України

Результати опитування керівників підприємств **Львівської області** щодо їх ділових очікувань*

I квартал 2021 року

* Надані результати є відображенням лише думки респондентів – керівників підприємств Львівської області в I кварталі 2021 року і не є прогнозами та оцінками Національного банку України.

Результати опитування підприємств Львівської області в I кварталі 2021 року свідчать, що респонденти очікують відновлення зростання обсягів виробництва товарів і послуг в Україні та високо оцінюють перспективи розвитку своїх підприємств у наступні 12 місяців. Прогнозується послаблення інфляційних та девальваційних процесів.

У наступні 12 місяців керівники підприємств області очікують:

- **зростання обсягів виробництва товарів та послуг в Україні** вперше за останні три квартали: баланс відповідей – 11.1% (у попередньому кварталі – «мінус» 13.9%) (графік 1), у цілому по Україні – 5.6%. Найвищі очікування в респондентів підприємств сільського господарства (60.0%). Водночас респонденти підприємств переробної промисловості та інших видів діяльності прогнозують скорочення виробництва;
- **уповільнення зростання цін на споживчі товари та послуги:** частка респондентів, які очікують, що інфляція не перевищить 7.5%, зросла до 63.9% (у попередньому кварталі – 51.4%), у цілому по Україні – 49.3%. **Головними чинниками інфляції** респонденти називають витрати на виробництво та курс гривні до іноземних валют (графік 2);
- **уповільнення девальвації національної валюти:** частка респондентів, які очікують знецінення гривні відносно долара США, становила 77.8% (у попередньому кварталі – 94.4%), у цілому по Україні – 74.4%;
- **поліпшення фінансово-економічного стану своїх підприємств** вищими темпами: баланс відповідей – 25.7% (у попередньому кварталі – 2.8%), у цілому по Україні – 12.7% (таблиця). Найоптимістичніші очікування в респондентів підприємств транспорту, водночас керівники підприємств переробної промисловості прогнозують погіршення фінансово-економічного стану своїх підприємств;
- **прискорення зростання загальних обсягів реалізації виробленої продукції:** баланс відповідей – 47.2% (у IV кварталі 2020 року – 22.2%), у тому числі й обсягів реалізації продукції на зовнішньому ринку: баланс відповідей – 23.5% (у попередньому кварталі – 11.8%). У цілому по Україні баланси відповідей – 18.0% та 14.9% відповідно;
- **зростання інвестиційних видатків** як на виконання будівельних робіт, так і на машини, обладнання та інвентар: баланси відповідей – 26.5 та 30.6% відповідно (у попередньому кварталі – 0.0% та 2.9% відповідно). У цілому по Україні обсяг інвестицій зростатиме нижчими темпами: баланси відповідей – 1.4% та 11.7% відповідно;
- **незначне скорочення кількості працівників** на своїх підприємствах: баланс відповідей – «мінус» 2.8% (у IV кварталі 2020 року – «мінус» 25.0%) (графік 4), у цілому по Україні – «мінус» 1.9%. Водночас керівники підприємств торгівлі прогнозують збільшення кількості зайнятих;
- **зростання цін на товари/послуги, що купують і продають підприємства,** високими темпами: баланси відповідей – 86.1% і 72.2% відповідно (у IV кварталі 2020 року – 86.1% і 63.9% відповідно) (графік 6). Усі респонденти підприємств торгівлі, як і в попередньому кварталі, прогнозують зростання цін на продукцію власного виробництва. На думку респондентів, на подорожчання товарів/послуг власного виробництва найбільше впливатимуть ціни на енергоносії, сировину, матеріали та вартість трудових ресурсів (графік 7);
- **значне зростання витрат як на одиницю продукції, так і на оплату праці одного найманого працівника:** баланси відповідей – 75.0% та 66.7% відповідно (у IV кварталі 2020 року – 72.2% та 71.4% відповідно) (графіки 4, 6).

Головними чинниками, що обмежують спроможність підприємств збільшувати виробництво, респонденти назвали недостатній попит, занадто високі ціни на енергоносії та брак обігових коштів (графік 5).

Знизилися очікування щодо збільшення потреби підприємств області в позикових коштах найближчим часом (графік 8). Більшість респондентів, які планують брати банківські кредити (44.4% опитаних), надає перевагу кредитам у національній валюті. Оцінки щодо посилення жорсткості умов доступу до банківських кредитів знизилися (графік 9). Занадто високі ставки за кредитами – головний стримуючий чинник залучення кредитних ресурсів (графік 10).

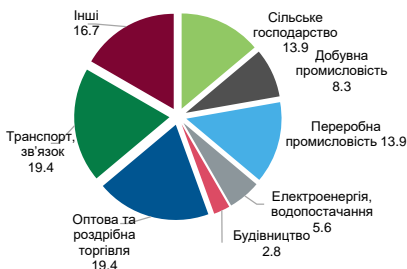
Усі респонденти області зазначили, що не мають проблем із проведенням операцій із коштами, розміщеними на банківських рахунках (у цілому по Україні – 97.5%).

Оцінки респондентів щодо стану підприємств на момент опитування (графік 3):

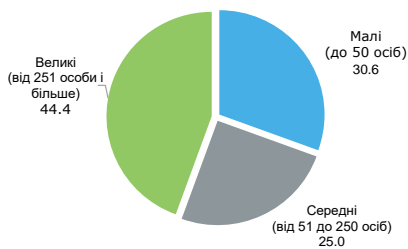
- **поточний фінансово-економічний стан підприємств** поліпшився і оцінюється як **добрий** (уперше за останні чотири квартали): баланс відповідей – 11.4% (у IV кварталі 2019 року – «мінус» 13.9%). У цілому по Україні оцінки фінансово-економічного стану підприємств залишаються негативними: баланс відповідей – «мінус» 0.7%;
- **рівень залишків готової продукції власного виробництва нижчий, ніж нормальний:** баланс відповідей – «мінус» 4.8% (у IV кварталі 2019 року – «мінус» 22.2%);
- **ресурси виробничих потужностей** зменшилися і є **недостатніми, щоб задовольнити неочікуване зростання попиту:** баланс відповідей – «мінус» 9.4% (у IV кварталі 2020 року – 0.0%).

Паспорт вибірки^{1,2}

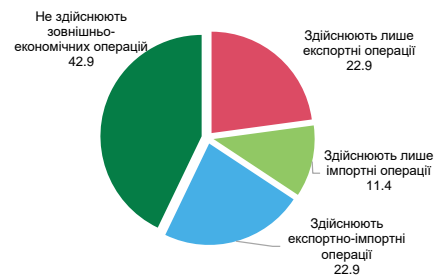
Розподіл респондентів за основним видом діяльності підприємств (за КВЕД), %

Розподіл респондентів за розміром підприємств за кількістю працівників, %

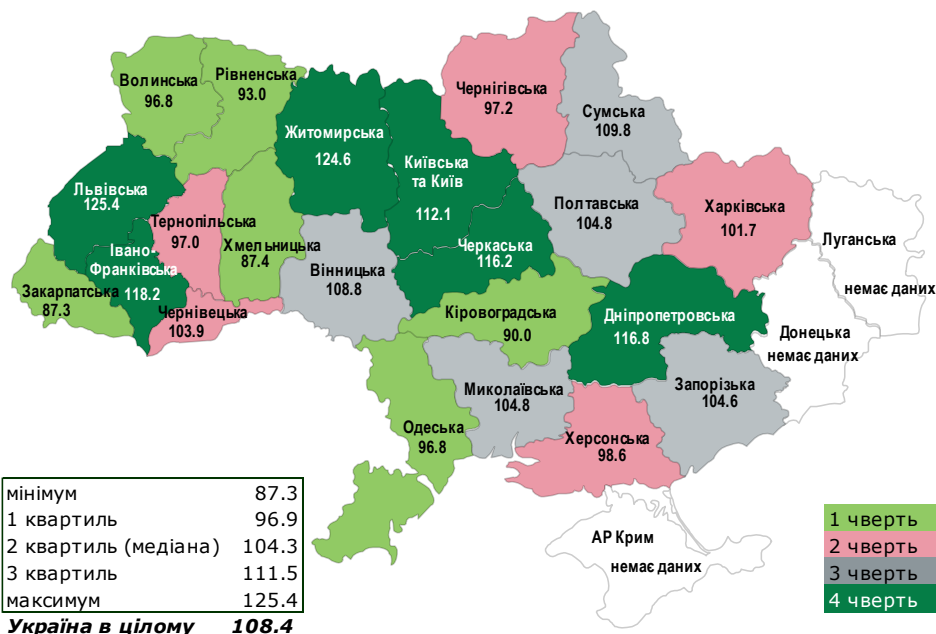

Розподіл респондентів за напрямом діяльності, %

- період проведення – 03 лютого – 01 березня 2021 року;
- опитано всього 36 підприємств;
- репрезентативна за такими видами економічної діяльності, як сільське господарство, переробна промисловість, торгівля, транспорт та зв'язок, інші.

Індекс ділових очікувань на наступні 12 місяців за областями³, %

Таблиця. Очікування підприємств Львівської області щодо ділової активності (за складовими)

Очікування респондентів у наступні 12 місяців щодо:	Баланси відповідей, %				
	I кв. 2020 р.	II кв. 2020 р.	III кв. 2020 р.	IV кв. 2020 р.	I кв. 2021 р.
фінансово-економічного стану	38.9	16.7	13.2	2.8	25.7
загальних обсягів реалізації продукції власного виробництва	33.3	15.8	28.9	22.2	47.2
інвестиційних видатків на проведення будівельних робіт	12.1	5.6	-2.8	0.0	26.5
інвестиційних видатків на машини, обладнання та інвентар	22.9	2.7	10.8	2.9	30.6
кількості працівників	0.0	-15.8	-13.9	-25.0	-2.8

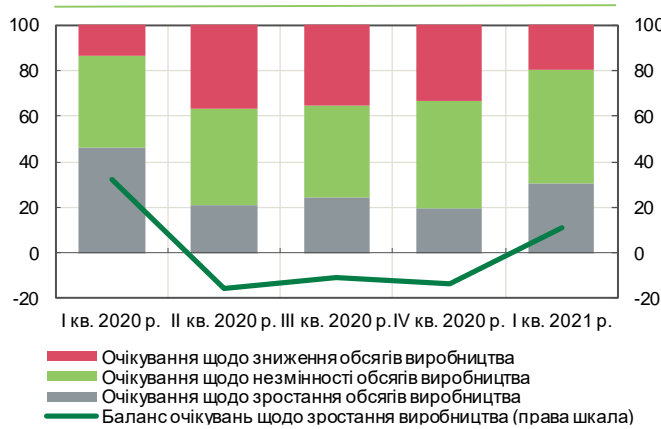
¹ Вибірка формується пропорційно внеску регіону і виду економічної діяльності у виробництво валової доданої вартості України.

² В окремих випадках незначні розбіжності між підсумками та сумою складових можливі за рахунок округлення.

³ Індекс ділових очікувань – агрегований показник щодо очікуваного розвитку підприємств у наступні 12 місяців, розрахований за балансами відповідей респондентів стосовно змін фінансово-економічного стану підприємства та майбутньої економічної активності.

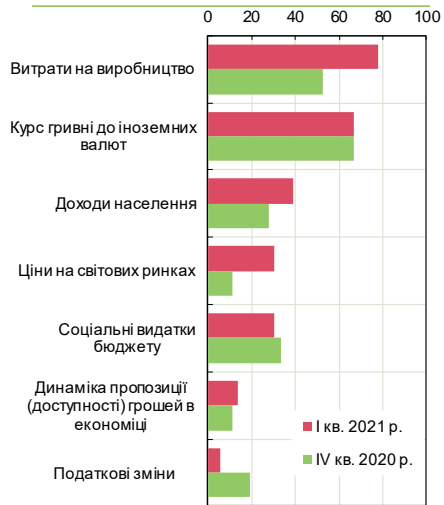
Графік 1

Динаміка очікувань щодо зміни обсягів виробництва товарів та послуг в Україні в наступні 12 місяців, відсоток відповідей

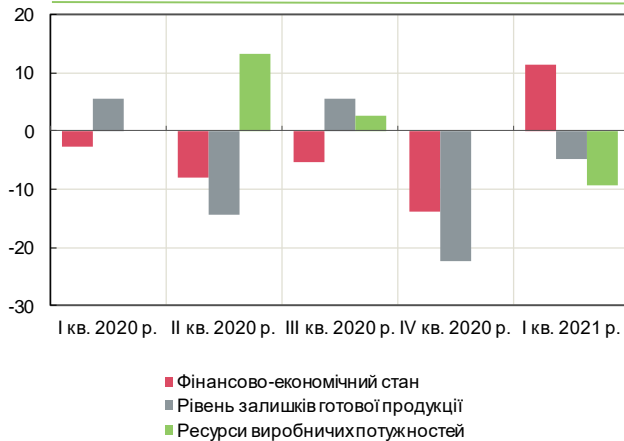
Графік 2

Оцінка респондентами факторів, які обумовили їх очікування щодо зростання цін на споживчі товари та послуги, відсоток відповідей

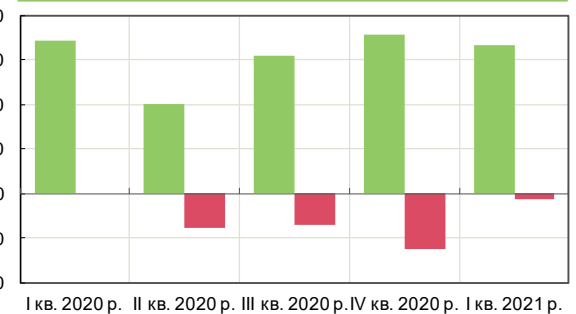
Графік 3

Економічна активність підприємств на момент опитування, баланс відповідей

Графік 4

Динаміка очікувань респондентів щодо зміни кількості працівників та оплати одного найманого працівника у наступні 12 місяців, баланс відповідей

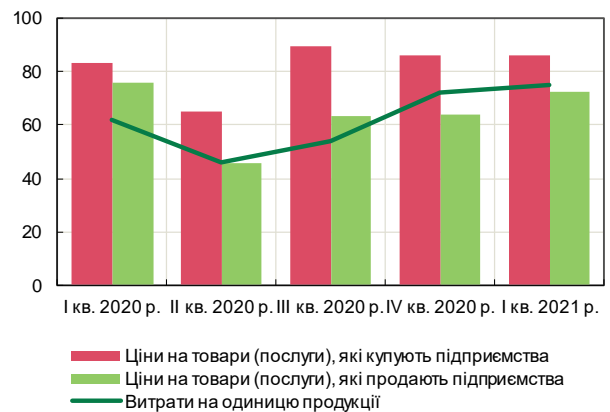
Графік 5

Оцінка респондентами факторів, які обмежують спроможність їх підприємств збільшувати виробництво, відсоток відповідей

Графік 6

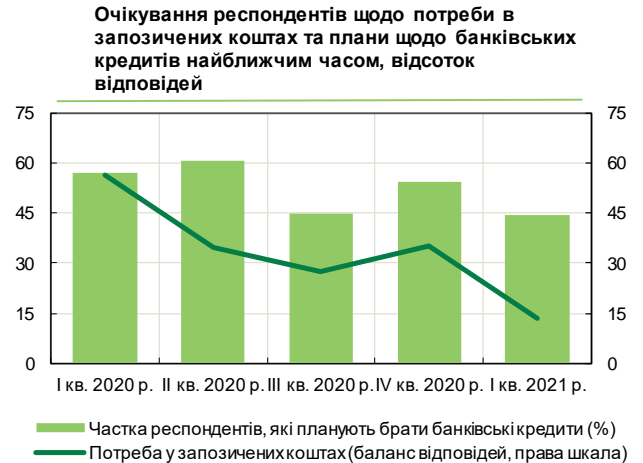
Динаміка очікувань щодо змін цін виробників у наступні 12 місяців, баланс відповідей

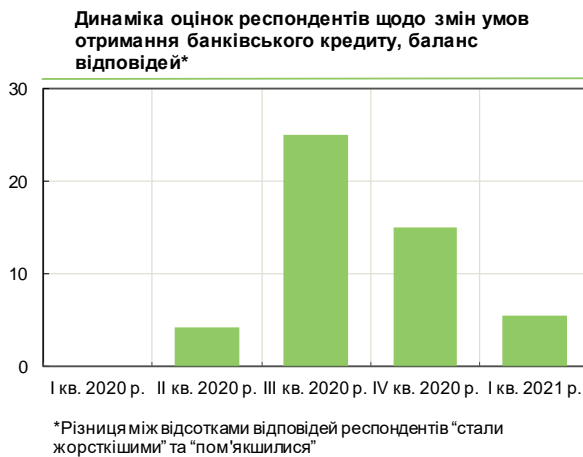
Графік 7

Графік 8

Графік 9

Графік 10

